

Handläggare
Hedberg Jenny (OMF)
Petersson Monica (OMF)

Datum
2016-03-23

Diarienummer
OSN-2016-0109

Omsorgsnämnden

Avgifter för resor till daglig verksamhet

Förslag till beslut

Omsorgsnämnden föreslås besluta

att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att avskaffa avgiften för resor till daglig verksamhet från 1 augusti 2016.

Sammanfattning

Sveriges kommuner och landsting, SKL, har utifrån en dom i hovrätten gjort ett cirkulär 07:49 där de rekommenderat kommunerna att ansöka om trafiktillstånd om de tar ut en avgift för resor till och från daglig verksamhet.

Uppsala kommun har tillstånd för yrkesmässig trafik med gods men inte för taxi. Omsorgsförvaltningen föreslår nämnden att avskaffa avgiften för resa till och från daglig verksamhet för samtliga deltagare.

Ärendet

Omsorgsnämnden ansvarar för resor till och från daglig verksamhet. Resorna är i laglig mening färdtjänst men ansvaret för resorna har, efter att omsorgen togs över av kommunen 1996, alltid legat på den nämnd som också har ansvaret för daglig verksamhet. Det är samordnade resor där vanligtvis flera åker i samma bil för att det ska vara smidigt för personerna och fungera både ekonomiskt och miljömässigt bra för kommunen. Verksamheten är organiserad så att en del körs av upphandlade taxibolag och en del av Vård & omsorgs personal på daglig verksamhet. År 2016 åker sammanlagt 320 personer och av dem cirka 175 personer med upphandlade taxibolag och cirka 145 personer åker med Vård & omsorgs fordon. Trafikcentralen som är gatu- och samhällsmiljönämndens ansvar samordnar och organiserar de resor som utförs av upphandlade taxibolag. Trafikcentralen samordnar också färdtjänst och skolskjuts. Snittkostnaden för upphandlade transporter för 2015 var cirka 7 770 kr/person/månad och för Vård & omsorgs transporter var den cirka 5050 kr/person/månad.

Sveriges kommuner och landsting, SKL, har utifrån en dom i hovrätten gjort ett cirkulär 07:49 där de rekommenderat kommunerna att ansöka om trafiktillstånd om de tar ut en avgift för

resor. ”Kommunen är tillståndspliktig enligt trafiklagens bestämmelser” om de tar ut en avgift. Domen i Hovrätten för nedre Norrland från den 10 maj 2005, som SKL hänvisar till, saknar prejudikatsvärde men SKL gör ingen annan bedömning än hovrätten. Om kommunen anordnar resor till och från daglig verksamhet och tar ut en avgift för dessa så är det att betrakta som yrkesmässig trafik och är tillståndspliktigt. Förarna måste ha särskild behörighet. Om transportererna är kostnadsfria krävs däremot inget tillstånd. Uppsala kommun har trafik-tillstånd för gods men saknar trafik-tillstånd för taxi.

Om kommunen ska söka trafik-tillstånd för taxi så krävs det att kommunen har en person som är trafikansvarig med särskild kompetens och att samtliga chaufförer har taxiförarlegitimation. Förarna är idag utbildade i säker körning och i att hantera tekniken i specialfordon för rullstolar men de har inte taxiförarlegitimation. Kommunens förare har god kompetens när det gäller personer med funktionsnedsättning och de kör även vissa personer med beteendeproblematik som inte körs av taxi. Vård & omsorg har idag cirka 50 fordon och för varje fordon finns det två personer som är utsedda till förare. Det finns cirka 100 förare på grund av att det ibland är nödvändigt att åka två förare i bilen för att det ska vara säkert och av schematekniska skäl, semestrar och sjukfrånvaro. Vård & omsorgs fordon är anpassade för olika typer av funktionsnedsättningar. Det är samma typ av fordon som används av de upphandlade taxiföretagen. Specialfordon för rullstolar är specialbeställda och särskilt anpassade. Verksamheten håller god kvalitet och kostnaden är cirka 5 mnkr lägre än om den skulle köras av taxi.

Kostnaden för att utbilda förarna så att de får taxiförarlegitimation skulle vara uppskattningsvis cirka 1,125 mnkr. Kostnaden för utbildning och uppkörning cirka 6 000 kr per person och för arbetstiden cirka 25 timmar. Det är en grov uppskattning och det är fullt möjligt att det kan göras till en lägre kostnad internt i kommunen. För att samtliga som kör ska ha taxiförarlegitimation krävs det återkommande utbildningar för cirka 20 personer varje år på grund av personalomsättning. Egenavgiften innebär en intäkt för omsorgsnämnden 2016 på cirka 1,5 mnkr och administrationen av avgiften kostar cirka 0,4 mnkr. Omsorgsförvaltningen föreslår omsorgsnämnden att avskaffa avgiften för samtliga som har beviljats resa till daglig verksamhet.

Omsorgsförvaltningen

Tomas Odin
Direktör

Handläggare
Hedberg Jenny (OMF)
Petersson Monica (OMF)

Datum
2016-03-23

Diarienummer
OSN-2016-0109

Kommunfullmäktige

Avgifter för resor till daglig verksamhet

Omsorgsnämnden ansvarar för resor till och från daglig verksamhet. Resorna är i laglig mening färdtjänst men ansvaret för resorna har, efter att omsorgen togs över av kommunen 1996, alltid legat på den nämnd som också har ansvaret för daglig verksamhet. Det är samordnade resor där personerna samåker med några enstaka undantag. Resorna är samordnade för att det ska fungera både ekonomiskt och miljömässigt bra för kommunen. Verksamheten är organiserad så att en del körs av upphandlade taxibolag och en del av Vård & omsorgs personal på daglig verksamhet. År 2016 åker sammanlagt 320 personer och av dem cirka 175 personer med upphandlade taxibolag och cirka 145 personer åker med Vård & omsorgs fordon. Trafikcentralen som är gatu- och samhällsmiljönämndens ansvar samordnar och organiserar de resor som utförs av upphandlade taxibolag. Trafikcentralen samordnar också färdtjänst och skolskjuts.

1 april 2015 sänkte omsorgsnämnden egenavgift för den enskilde med 300 kr. Nämndens inriktning har varit att om möjligt avskaffa den helt. Förvaltningen har utrett frågan. Den enskilde som har månadskort i kollektivtrafiken kan använda kortet även på sin fritid medan den som är beviljad färdtjänst och resor till daglig verksamhet även får betala färdtjänsttaxa för resor på fritiden.

Sveriges kommuner och landsting, SKL, har utifrån en dom i hovrätten gjort ett cirkulär 07:49 där de rekommenderat kommunerna att ansöka om trafiktillstånd om de tar ut en avgift för resor. ”Kommunen är tillståndspliktig enligt trafiklagens bestämmelser” om de tar ut en avgift. Domen i Hovrätten för nedre Norrland från den 10 maj 2005, som SKL hänvisar till, saknar prejudikatsvärde men SKL gör ingen annan bedömning än hovrätten. Om kommunen anordnar resor till och från daglig verksamhet och tar ut en avgift för dessa så är det att betrakta som yrkesmässig trafik och är tillståndspliktigt. Förarna måste ha särskild behörighet. Om transporterna är kostnadsfria krävs däremot inget tillstånd. Uppsala kommun har trafiktillstånd för gods men saknar trafiktillstånd för taxi.

Om kommunen ska söka trafiktillstånd för taxi så krävs det att kommunen har en person som är trafikansvarig med särskild kompetens och att samtliga chaufförer har taxiförarlegitimation. Förarna är idag utbildade i säker körning och i att hantera tekniken i

specialfordon för rullstolar men de har inte taxiförarlegitimation. Kommunens förare har god kompetens när det gäller personer med funktionsnedsättning och de kör även vissa personer med beteendeproblematik som inte körs av taxi. Vård & omsorg har idag cirka 50 fordon och för varje fordon finns det två personer som är utsedda till förare. Det finns cirka 100 förare på grund av att det ibland är nödvändigt att åka två förare i bilen av säkerhetskäl och av schematekniska orsaker, semestrar och sjukfrånvaro. Vård & omsorgs fordon är anpassade för olika typer av funktionsnedsättningar. Det är samma typ av fordon som används av de upphandlade taxiföretagen. Specialfordon för rullstolar är specialbeställda och särskilt anpassade. Verksamheten håller god kvalitet och har få klagomål.

Kostnaden för att utbilda förarna så att de får taxiförarlegitimation skulle vara uppskattningsvis cirka 1,125 mnkr. Kostnaden för utbildning och uppkörning cirka 6 000 kr per person och för arbetstiden cirka 25 timmar. Det är en grov uppskattning och det är fullt möjligt att det kan göras till en lägre kostnad internt i kommunen. För att samtliga som kör ska ha taxiförarlegitimation krävs det återkommande utbildningar varje år på grund av personalomsättning. Egenavgiften innebär en intäkt för omsorgsnämnden 2016 på cirka 1,5 mnkr och administrationen av avgiften kostar cirka 0,4 mnkr. Omsorgsnämnden föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att avskaffa avgiften för samtliga som har beviljats resa till daglig verksamhet.

Omsorgsnämnden

Eva Christiernin
Ordförande

Kerstin Sundqvist
Sekreterare